

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az állatok katolikusok törekvésének előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak 1895. márc. 6-án

Előfizetési árak:
 Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.
 Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
 Kiadó: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 10.)

Békülés.

Először csak mint közsa hirt hordozta a szellő, hogy Széll Kálmán és boldogult elődje, Bánffy Dezső báró kibékültek. Nem akartuk, nem tudtuk himni. Most, hogy a Magyar Szó, a Bukott ur lapja kereken tagadja és kézzel-lábbal kapalózik ellene, kénytelenek vagyunk ellenni, mivel a Bánffy lapjai eddig legalább annyira megtanították bennünket, hogy állításaiknak mindig az ellenkezőjét kell igaznak tartani.

Tehát kibékülnek. Bánffy Dezső báró ur lehuzza a keztyűjét (nyolczas számú sokott viselni) és belevág Széll Kálmán ur tenyerébe (a Bánffy lapjai tréfa nélkül szóról-szóra így szokták előadni a nagy galabirgeri hoppmester barátkozásait) és azt mondja: legyünk jó barátok ezután, ne rontsuk egymás cirkulusait, mert szent az a lobogó, a mely alá mindketten esküvünk, a liberalizmus esillagzata alatt láttuk meg a napvilágot, ne tegyünk tehát úgy, mintha túlekedő kosok jegyében születünk volna.

Mert az tény, hogy a liberalizmus ezen két ragyogó esillaga azóta, hogy Bánffy urnak a szürét sikerült kitémni a miniszterelnöki hajlékból, tény, hogy ez a két ur azóta folyton ütötte egymást. Mindegyik persze a maga módorában. Bánffy Dezső nagyon rossz nevelésű ur. Ugy tett, mint az, a ki a korezmában nagyon legénykedett, aztán kipöndörtették, erővel nem bírja, tehát utca-

hosszat fenyegetőzik, kiabál, fogatkozik, hogy: „gyűssz még te a mi utcánkba.“ Az igaz, hogy olyan módorban még nem irtak soha kormányon ülő emberről, mint a hogy a Bukott lapjai a miniszterelnökről irtak. Tudjuk, hogy a zsidók rettenetesen impertinensül tudnak beszut állani az ellenségükön, különösen ha tudják, hogy valaki áll a hátuk mögött. No hát ezt az impertinenciát, ezt a végig maczeráló ingerlődést a Magyar Szó, Pesti Újság stb. Bánffy-lapok egész piszkosságában öntötték ki a miniszterelnökre.

Széll Kálmán pedig sokkal jobb nevelésű ur lévén Bánffynál, világért sem tartotta azt az elvet, hogy a milyen a mosdó, olyan a törülköző, hanem fölállott a jog, törvény és igazság piederstáljára és ennek a három főnévnek a nevében, mintha mindig nagyot ütött volna bunkós botjával a Bánffy fejére. Nem szidta elődjét, hanem azt emlegette folyton, a mit Bánffy nemcsak nem emlegetett, hanem rettegett is. Mindig a két kormányzat közötti különbséget igyekezett föltárni a világ előtt, persze csak szóval. De maga a szó is elég volt a Bukott-nak, vörös posztót látott mindenütt. — Gyalázkodott folytonosan, kereste a szövetségeseket a zsidók és a kálmánisták között. Soha zsidókat a világ előtt még annyira égig nem magasztaltak, mint azt a Bánffy lapjai cselekedték. A keresztény becsületesség bliktri volt mindig a zsidóké mellett, azoknál szerényebb,

szympatikusabb, lovagiasabb, tisztább jellemű urakat a világ nem látott soha. Az ember mindig csodálkozott, hogy él még ember, a ki azt képzeli, hogy azokat a nagy mondásokat egyetlenegy ember is elhíheti valaha.

És most ez a két vezér együtt szíjja a békeipát. Istenem! mily fölséges látvány! De hát a liberalizmus szent zászlaja! Utóvégre mindkettőjük mégis csak liberális volt, egy eszméért hevült kebelük, ha különböző módorban küzdöttek is, de a cél egy volt s ha most a választások közelednek, mégis csak sokkal szebb, ha a közös cél még a széthúzó erőket is egy irányba fogja terelni. A fő az, hogy minél több mandátum kerüljön az egyedül üdvözítő liberalizmus hitvallóinak kezébe. Gratuláljunk s örüljünk. Valljuk azonban meg azt is, hogy a Széll-kormányzat ezen dicsőséges cselekedete sokaknak a szeméit fogja felnyitni. Mégis csak be fogják látni még az elkábitottak is, hogy a liberalizmus csak czegér, mely alatt az önérdék kereskedik.

Van aztán ennek a békülésnek még egy szép, talán az eddigieknél is szebb oldala. Az t. i. hogy Bánffy meg akarván szüntetni a lapjait, az Egyetértésbe, a függetlenségi párt vezérlapjába akar beolvadni. A mint értesülünk, az alkudozás már egész tüzessel folyik. Tehát Bánffy és Kossuth, a galabirgeri hoppmester és a függetlenségi eszme terjesztő organuma. Az igaz, hogy szép szövetség! Hányan szidták szegény független-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

BUCSUZÁSKOR.

Mikor elbucsuztunk — hidegen nyugtodd
 Háfchér kis kezed
 Hisz már amyi mással, rokonomal, barátal
 Anyjiszor tetted ezt!
 Mikor néhány szóra, rövid bucsuszóra
 Egymás mellett álltunk,
 Te oly boldog voltál; . . . Reim mosolyogtál,
 Aztán elváltunk . . .
 Elváltunk egymástól, te váltál el tőlem,
 Elmentél messzire
 Mulatni, vigadni. Nem bántott őh téged
 Semmise, senkise
 De engem úgy kínzott, úgy gyötört valami,
 Mardosott a búsat
 Sajgó szívvel néztem, néztem távozásod
 S sokogtam utánad

Karafiát.

Mese a boldogságról.

Az enyhe februári napok tavaszi hangulatot keltegettek mindenben; napsugárról álmodott

a kis hóvirág, tavaszról daloltak a madárkák. Felhasználta én is a jó enyhe időt s elutaztam nőveremhez, hogy együtt élvezzük a természet ébredését. Am től apó nagyot kacagott a mi hiszékenyságunkon, s megrázva bundáját hullott a sok fehér pibe, lomhán, szakadatlanul. Majd meg a szélnek támadt nagy kedve a kis hópíákkal játszani, s örült tánczához borzalmas dalt dudorászott. Így hát rendes délutáni sétánkról is le kellett mondanunk, s a kályha mellé telepedve, kiki gondolataiba merült. Künn alkonyodott, mindinkább sötétebb lett, majd szétterjeszté fekete szárnyait az éjjel, s esendőség borult az egész pusztára. Lady kutyuskánk hol egyikhez — hol a másikhoz húzódtott egy kis csirögatást várva, de miután egyikünk sem érzett rá hajlandóságot, kiűzradva a hiábavaló enyelgésben, egy nagy sóhajással lefeküdt a medvebőrre, s ckos szemével nagyokat pislogva hallgatott. Nőverem törte meg a csendet egy kérdésével, melyről tulajdonképen imi akartam. Azt kérde tőlem: „Mikor voltál te a legboldogabb, vagy voltál-e már boldog?“ Nehéz, nagy kérdés, a felelet azonban könnyű volt rá, mert magam is azon gondolkoztam. . . .

Tekintsünk vissza néhány évvel a multba, midőn 12 éves kis lány voltam. Szüleim intézetben neveltettek, különben is csendes természetem hamar megbarátkozott az intézeti rend-

del. Itt töltöttem életem legboldogabb részét, a zárda külsőleg rideg falai között, a szürke nének között.

A legszebb májusi reggélre virradtunk. — Harmat esillogott minden kis fűszálon, minden oly úde, friss volt, a fák gyenge kis levélkén játszott a napsugár, a szellő susogva csokolgatta a fakadó orgona bokrokat. A zárda udvarán nagy nyugos közöt élünk beszélgettek a leánykák, csoportokra oszolva, hol komolyan — hol meg pajkosan ugrálva, nevetgélve. Egyszerre, mintegy varázslással csend lett, s a sok leányka a kijárat felé toreszik, versenyezve, ki lesz az első, a ki az ajtóban megjelent kedves testvérét — Leopoldint — üdvözölheti. Én is velök tartva, rohantam az én jó anyámhoz, mert csak akkor tudtam felelteni a sóvárgó vagyvat mamám után, ha az ő szelid, bámos szeméi rajtam nyugodtak. Mindnyájan szerettük őt, egyformán szeretettel bánt jökökkel — rosszakkal, szegényekkel — gazdagokkal. Egyformán dicsérte és fedte a ki megérdemelte. Nem egyszer könny rezgett szempilláim, midőn őt egyedül találva, kezeit forró csókjaimmal borítottam. Magához vont, homlokon csókolt, s én olyan nagykná képzeltem ilyenkor magamat, bírské voltam a szeretetére. Ha megszólalt az ő édes csengő hangján, mintha Isten egy angyalát küldte volna hozzánk, oly áhitattal hallgattuk.

Mai lapunk 4 oldal.

ségi-párti laptársaink a zsarnok Bánffy és imé, mit látunk, összeülekeznek és boldog szeretetben egymásba olvadnak a Magyar Szó és Egyetértés. De hiszen a szeretet, a barátság közöttük ugyanis régesrég már. Az érdekek közösek: a szent és egyedül üdvözítő liberalizmus, a czéger más volt ugyan, de a cél mindig egy, a szívek mindig összedobogtak és most végre meg is lették egymást, a zsák az ő foltját.

Nem sajnálunk senkit inkább, mint azokat a becstületes, jólelkű függetlenségi pártiakat, a kik az ő egyszerűségükben még mindig azt hiszik, hogy a nagyhangu ígéretek és a hirdetett jelszavak mögött komoly meggyőződés is lakozik. Eladó ott kérem minden. Csak az a kérdés, ki ad többet érte.

A város közigazgatása.

Csendes lefolyású ülése volt tegnap d. e. 10 órák a városi közig. bizottságnak, a mely, bár a referensek statisztikai kimutatásait nem nagy figyelemmel hallgatta végig, mindannyiszor meleg érdeklődéssel tett tanúságot, valahányszor egy-egy magánútra vonatkozó ügydarab került színyegre.

Fiáth Pál báró megnyitván az ülést *Tóth István* főjegyző tette meg mindannyiszor jól átgondolt előterjesztéseit, a melyek ez alkalommal csakis mezőrendőri kihágásokra vonatkoztak. Tilos és jogosulatlan legeltetés, elszántás stb. képeztek a kihágási eljárások alapját, s bár az ügydarabok egyenkint komoly vita tárgyat képeztek, az első foku hatóság judiciuma általában helyesnek bizonyult.

Dr. Bierbauer Viktor főorvos jelentése szerint a város közegészsége a lefolyt november hónapban nem volt a legkedvezőbb, mert a szármárharut 3, a hasi hagymáz 1 áldozatot követelt. Született ezen idő alatt 43 törvényes fi, 43 törvényes leány, 3 törvénytelen fi s 3 leány. Ikerpár 2 volt: házasságra 19 pár lépett. Elhalt 30 fi, 21 nő. A születések tehát a halálozást 45-cel mutlik felül. A városi kórházban maradt október hó végén 18 fi, 17 nő; felvételt 24 fi, 25 nő; elbocsátott 30 fi, 23 nő! meghalt 1 fi.

Párosan sorakozva követték öt a nappali terembe, hogy előkészítsen bennünket a mai nagy napra. (Május elsején mindig nagy ünnepélyvel avatták fel a „Mária-egylet“ új tagjait, kik közé sorakoztam akkor én is.) Mi kiválasztottak lehettünk egy 40-en. Röviden meg-egyszer elmondta teendőinket, aztán siettünk átöltözni. Fehér ruha, fejünkön koszorú és fityol, kezünkben egy száll gyertya, melyre egy fehér lilium volt erősítve. Csoda-e, ha angyaloknak képzeltek magunkat. A többiek sóvárgó pillantásaitól követte, dobogó szívvel vártuk a harangszót, mely a kápolnába szólítson. Végre megszólalt ünnepélyesen hívó szava. A lépcsőn visszahangzott még egy darabig, aztán esend lett, halotti esend.

A kis kápolna fényárban uszott, a Szűz Anya oltárán ezer meg ezer gyertyaláng reszketett, s közte a Mária-szobor, mintha nem is szobor lett volna, hanem egy részlet a mennyországából.

Igen, a Szűz Anya jött le az égből, nap-sugaras ragyogó trónusán, a sok pompás virág mint illatos felhő körítette trónját, s az angyalok mi voltunk, ott térdelve áhitatos szívvel. Az orgona mély hangja reszketett az áhitattól, s halkán megszólalt az „Ave Maria.“ Nem volt ennél fenségebb pillanat! — Valóban az ég nyílt meg s az Isten maga is gyönyörködött

3 nő. A hó végén tehát maradt 11 fi, 16 nő. Az ápolási napok száma 1105. — Az állategészségügy elég jó.

A közegészségügyi jelentés kapcsán szönyegre került a *Trummer* Sándor helybeli lakos magán tulajdonát képező kut vizének megvizsgálata, a mit *Reé* István rfőkapitány hivatalból elrendelt s a vizgálatot teljesítő *dr. Arokey* Antal ker. orvos javára 20 kor. eljárási díjat állapított meg határozatilag *Trummer* ellenében. *Havranek* polgármester kimerítő jelentésében arra az álláspontra helyezkedik, hogy ily esetben a magánfél terhén a hatósági közegnek díj nem jár annál kevésbé, mert erre a fennálló törvények támpontot nem nyújtanak. A bizottság bár konstatálja a főkapitányi intézkedés téves voltát, az ügy érdemi tárgyalásába nem boesátkozik, mert a magán fél a kapitánysági határozat ellen felelősséggel nem él. Igaz, hogy az eljárást szabályozó törvényhez való merev ragaszkodás ily mérvű határozatot követel: ámde ha figyelembe vesszük, hogy a közig. bizottság a közigazgatási intézkedések ellenőrzésére van hivatja, akkor alig helyeselhető a törvényekhez való merev ragaszkodás, főleg oly esetben, a midőn ez eljárás egy adófizető polgár vállaira anyagi terhet ró. Dícsérettel kell megemlékeznünk *Fiáth* főispán felszólalásáról, a ki az ügyet megvizsgálás végett a főispáni hivatalnak kéri kiadatni.

Dr. Saira Gyula az ügy kapcsán javasolja, hogy a magán kutaknak rendszeres vizsgálata szabályrendelettel szabályoztassék, a miért is e felszólalás, mint indítvány a tanácsnak adatik ki.

Kovács Elek árvasz. ilnök jelentése szerint október végén gyámság alatt maradt 2358 egyén, november hónapban érkezett 19, a gyámság alól kikerült 22, maradt tehát a hó végén gyámság alatt 2355. Ugyancsak november hó végén gondnokság alatt 56 egyén maradt. A jelzett időben bevétel volt 10179 kor. 42 fill., kiadás 3739 kor. 56 fill., maradt a hó végén 6439 kor. 56 fill.

Plossk pénzügyigazgató jelenti, hogy a múlt hó végéig esedékessé vált kincstári követelés a múlt évi hátralékkal együtt 688,291 kor. 96 fill., erre befolyt 531,594 kor. 61 fill., a hátralék tehát 156,697 kor., 32 fill. Zálogolás eszközöltetett 145. árverés hirdettetett 187 eset-

angyalai buzgalomban. Ha akkor imádkozom boldogságért, most nagyon-nagyon boldog lennék, mert akkor meghallgatott Istenem. Egy gyönyörű szent beszéd után megkaptuk a két szállagra fizető érmet, jószágos kezét áldólag terjesztő felénk lelki Atyánk, s aztán vége volt a szertartásnak. Vége volt a boldogságnak. . . . Hogy mint jutottam ki a kápolnából, nem tudom. Magamhoz térve, kerestem a fehér ruhámat, már nem volt rajtam, ismét az intőzeti ruhában voltam, ismét hasonló tettem a többi leánykához.

Nyílik az ajtó, vacsoránkat hozzák. Lady örömmel ugrálja körül az asztalt. S mi — élvezettel szárusólva teának. Lady-nak is juttatva közbe-közbe egy-egy falatot — elgondolkozunk. De míg előbb jól esett a esend, most nyomasztólag nehezül lelkenre. Növérnem észrevételül távozott, s csak midőn a zongorán felhangzott az „Ave Maria“, egy könnyet törölve ki szememből, megkönnyebbülten felsóhajtottam.

Azután jött a kedves, dallamos „Bohém“-keringő s ez teljesen kiütte lelkemből az édes álmod, más irányt adva gondolataimnak. Míg lassan dudorásztam a fülbemászó dallamot, szinte látni véltem a fényes báltermet, a tánczó párokat. Mily különbség! Ott az égi. itt a földi gyönyörök! . . .

Ernöke.

ben. Ideiglenes házadómentesség 45 esetben adatott.

Quirini kir. mérnök, majd *Festetics* gróf kir. tanfelügyelő jelentéseit a bizottság tudomásul veszi. *Ujházy* kir. ügyész jelentése szerint a fogház közegészségügye kedvező, étkezése jó. Október hó végén fogva maradt 85, november hónapban hozzájött 56; november hónapban az elmentek leszámítása után maradt 94 egyén.

A hivatalos jelentések elhangzása után *Fiáth* főispán meleg szavakkal mond köszönetet a biz. tagok buzgalmaért, a közügyek terén tanúsított lelkes munkáért s boldog ünnepeket s újévet kíván.

Tóth Aladár a bizottság nevében köszönetet mond a főispán üdvözléért s ékes szavakban hasonlóképen boldog új évet kíván az elnöklő főispánnak és családjának.

Az ülés 12 órákor ért véget.

Fejérmegyei közkórház.

A megyei közkórház építő bizottsága f. hó 12-én *Huszár* Agost alispán elnökelete alatt ülést tartott, melyen a tagok teljes számban megjelentek. Jelen voltak: *Károly* János nagyprepost, káptalani helynök, *Czirák* Antal gróf, *Molnár* Béla, dr. *Szabady* József, dr. *Révy* Ferencz, dr. *Varga* Zsigmond, *Krécsy* Miklós, *Udvardy* Sándor és *Hübner* Jenő. A jegyzőkönyvet *Bulassu* Sándor tb. főjegyző vezette. Ez alkalommal az alábbi kérdések kerültek tárgyalás alá:

Az ápoló apácák részére naponként tartandó szent mise ellátása tárgyában a bizottság jóváhagyólag tudomásul vette az elnöki jelentést, mely szerint az elnök birja az egyházi hatóság, illetve káptalani helynök ígérte, hogy egy e czélra állandóan kirendelt lelkész évi 1600 koronáért naponként istentiszteletet tart, a kegyzsereket kiszolgáltatja s végzi az egyszerű temetéseket. Oly esetekben azonban, a midőn az elhunytak hozzátartozói fényesebb temetést óhajtanak, ezérv a lelkész külön díjazásban részesül.

A budapesti technológiai iparmuz-eum megküldvén a felhívású szakítási próbáját, kiadatot a felszerelés átvételére kiküldött al-bizottságnak.

Hübner Jenő bejelenti, hogy *Klinik* János budapesti műszerész 1000 koronáért hajlandó a szükséges távbeszélő eszengetyű és hangjelzősek berendezését elvállalni. A bizottság az ajánlatot elfogadja, s megbizja *Hübner* Jenőt a házi távbeszélő megrendelésével.

Huszár Agoston alispán jelenti, hogy *Brandis* grófnő, a gráci irgalmas nővérek fejedelemasszonya városunkban időzött, megtekintette az ápoló apácák leendő osztályait s a következő észrevételeket tette: Nem felel meg ez osztály az ő statummaikban foglalt követelményeknek, a mennyiben e szerint egy nappali, ebédlő- és hálóterem, továbbá egy társalgó s egy betegszoba szükséges. A hiányok pótlhatók, mert mindaddig, míg megfelelő osztály nem lesz, a fejedelemnő csak 4 szerzetes apácát s 4 ünnepélyes fogadalmat még nem tett rendtagot küld. Később az apácák létszámát nyolcra egészíti ki. A bizottság a fentiek tudomásul veszi, s a szükséges átalakítások foganatosításával az elnöklő alispánt bizza meg.

Udvardy Sándor főszámvevő bemutatja a közkórház jövő évi költségőrlányzatát, melyet a bizottság elfogadván, 87,265 kor. szükségletet, 13,102 kor. fedezetet, és így 74,163 kor.

hiányt állapít meg, s a költségvetést a napi ápolási díj megállapítása végett a belügyminiszterhez felterjeszti.

Krécsy Miklós kir. mérnök, épít. ellenőr bemutatja a kórház gázvilágításához szükséges Auerégőkre vonatkozólag a Magyar gázüzöfény részvénytársaságtól beérkezett ajánlatot. A bizottság az ajánlatot elfogadja, s annak alapján 125 lángra az Auer-égők beszerzése iránt a szerződés megkötésével Huszár alispánt bizza meg.

Végül elnöki előterjesztés folytán a bizottság megbizta Huszár Agoston alispánt, hogy a megyei kórháznak 1901. év január hó 2-án leendő megnyitásához a szükséges előkészületeket megtegye, a megnyitási programját állapítsa meg s a kórházi kápolna előzetes felszentelése iránt intézkedjék.

ÚJDONSÁGOK.

— **Legfelsőbb kegyadomány.** Ő felsége a király a tótfalusi tüzkarosultak róm. kath. templomának felépítésére, illetve a remplomi eszközök beszerzésére 200 koronát adományozott.

— **Kéréslem.** A városi árva-ház felemállása óta mindig sikerült a mélyen tisztelt közönség áldozatkészségéből s ezen intézet iránt táplált szeretetéből árva-házi növendékeinket a karácsonyi szent ünnepek előestéjén karácsonyifalval megörvendeztetni. E kellemes tapasztalat indítja az árva-ház igazgató tanácsát azon kéréssel járulni a mélyen tisztelt közönséghez, hogy hozzon mindenképp tőle telhető csekély áldozatot az emberszeretet oltárára és tegye lehetővé, hogy a szent napon, midőn mindenki igyekszik szeretettel előtt ez estét örvendetessé és emlékeztetéssé tenni, az árva-ház előjáróságának is módjában álljon növendékeit megörvendeztetni. Tájékoztatóul szükségesnek tartom tudatni a t. közönséggel, hogy az árva-házi karácsonyifalra begyűlendő pénz és egyéb hasznos ajándékok a városi pénztári hivatalban Maron István unak adandók át, ki azok átvételét nyugtatja, rólok nyilvánosan elszámol és karácsony előtti napon az árva-házat vezető irtalmas növekedő főnöknőnek adja át. A szeretet megnyilatkozása nemesíti a lelket. Gyakoroljuk e szép erényt a reánk következő ünnepek alkalmából a világon legszegényebbekkel, a szülőiket vesztett árvákkal s az örm. melyet számunkra szerzünk megtermi kellemes gyümölcsöt kebleinkben is; mert szívben lélekben közelebb hoz azokhoz, kiket szeretünk. — Végül tudatom a mélyen tisztelt közönséggel, hogy a karácsony esti ünnepély árva-házunkban folyó hó 24-én délután 5 órákor leend, melyre intézetünk pártfogóit s árváink sorsa iránt érdeklődő mélyen tisztelt közönséget, az ünnepély fényét emelendő tisztelettel meghívjuk. Székesejérvárott, 1900. december 9-én. *Havranek József* s. k. polgármester, mint az árva-házi igazgató tanács elnöke.

— **Charitatív konferencia.** A második charitatív konferenciát december hó 20-án este 5 órákor tartja meg dr. Prohászka Ottó esztergomi theol. tanár. a budapesti Szent-István-Társulat disztermében. A ki teheti, főleg a lelkeskedő papság lehetőleg vegyen részt e konferencián.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják hálás köszönetem nyilvánítását mindazok, kik felejtetlen ferjem elhunytával ért mérhetlen fájdalommal részvénytálatkoztak, a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, s a temetés folyamán fogataikat rendelkezésre bocsajtották. Főleg köszönetet mondok a városi képviselő testületnek, a városi tisztikarnak s az önkéntes tüzzoltó-egyletnek, a kik elhunyt férjemet testületileg kísérték a temetőbe. Székesejérvár, 1900. december hó 12-én. Özv. id. *Mann Józsefné.*

— **Korteskedés.** A normális körülmények között csendes palotakülvárosi vendéglők szokatlanul élénkek, a mi ismeretes előjátéka a választásoknak. Rakács Lajos és Marschall Nándor elhunytával megüresedett bizottsági tagsági helyek betöltése képezi közbeszéd tárgyát, s jár a jelöltek meglehetősen távol tartják magukat a korteskédéstől, az általános színezet mégis arra vall, hogy a jelöltek érdekében az igénybevehető erők mozgósítva vannak. Mi, a mennyire a közhangulatból megítélhető volt, *Kostyelik Ferenc* és *Horváth Mihály* megválasztását reméljük, s bár *Németh sötörmester* is a jelöltek közt szerepel, alig hisszük kisdépartjának győzelmét. Tegnap egy újabb jelölt érdekében indult meg a mozgalom, s ma este a választók egy része *Kuntler* palotai utcai vendéglőjében értekezletet tart, melynek czélja Gerő, Felmayer gyári igazgatónak jelöltté leendő kikiáltása. Félő, hogy a sok jelölt a választás tisztaságának ártalmára lesz, s akadnak olyanok, a kik borban látják az igazságot az igaz meggyőződés rovására.

— **Uj löfegyver.** A berlini Vorwärts jelentése szerint egy norvég alattvalónak sikerült egy új katonai puskát feltalálni, mely zseniális szerkezete és nagy átütő ereje következtében az eddigi rendszereket messze túlhaladja. Az új fegyverrel már kísérleteztek és a kísérletek fényes eredményre vezettek. A német császár elrendelte, hogy a hamoveri hadtest egyik hadosztályát az új fegyverekkel lássák el. A találmányt egy nemzetközi konzorcium vette meg, melyben báró Rothschild is részes.

— **Meghívó.** A székesfehérvári „Hivatalnokok Otthona” f. évi december hó 16-án d. n. 5 órákor a Kálozi vendéglő helyiségében a szervezeti szabályrendelet tárgyalása, annak felterjesztése, valamint az ideiglenes tisztikar megválasztása tárgyában közgyűlést tart, melyre az alakuló tagok tisztelettel meghívottnak. Székesejérvár, 1900. évi december hó 13-án *Sigraay Gyula* ideigl. elnök.

— **Ajándékozás.** *Friedl Zsigmond*, a budapesti műszaki iroda és gyár tulajdonosa az új köz-kórház műbecsének belső értékét emelni óhajtván, a kórházi kápolna részére egy, a saját telepen vörösréz-ből készült szenteltvíztartót ajándékozott. A nemes tett önmagában bírja dicséretét.

— **Névváltoztatás.** *Keck Géza* sárbovárdi tanító a saját, valamint kisk. Géza nevű fiának vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Kék-re” változtatta.

— **Anyakönyvi hír.** *Huszár Gyula* iváncsai jegyző községi anyakönyvvezetőnek kineveztetett.

— **A városi színháznak a jövő színi-idényre szóló bérbevételi pályázata** f. hó 15-én jár le. Eddig ketten adtak be pályázatot: *Halmi Imre* szinigazgató, a ki jelenleg is városunkban működik és *Csorda Vince* szinigazgató, a ki jelenleg társulatával Miskolcon van.

— **Eszküdtbírósg.** Székesejérvár. Az 1901-ik évre. Főljstrom. Helybeliek: *Almásy János*, *Angeli Albert*, *Ascher Ferenc*, *Balás Mihály*, *Bartos Gyula*, *Berghammer József*, *Bernáth Ignác*, *Dr. Borchert Jenő*, *Boros Sándor*, *Böröndy Béla*, *Csikós Endre*, *Csitári G. Emil*, *Deák Pál*, *Dénes István*, *Dr. Eisenbarth Káloly*, *Dr. Faludi Gyula*, *Farkasdy Dezső*, *Dr. Fejér Ferenc*, *Fekete Antal*, *Ifj. Fister János*, *Flaskár József*, *Flits Miklós*, *Friesz József*, *Frosch János*, *Fröschl János*, *Füzi Márton*, *Galambos István*, *Gerő Jakab*, *Grünfeld Jakab*, *Guruzsa István*, *Gyurkovics Alajos*, *Dr.*

Hajós Rezső, *Havranek Antal*, *Heigerl Jakab*, *Herczeg Sándor*, *Hirtling Pál*, *Dr. Holly Géza*, *Horváth Mihály*, *Horváth Miklós*, *Hübner Károly*, *Karl István*, *Kenessey Gyula*, *Klöckner József*, *Dr. Kneiff Ferenc*, *Knittelhoffer Ferenc*, *Kohn Adolf*, *Dr. Kövesi István*, *Dr. Krausz Zsigmond*, *Krizsány Imre*, *Kronhoffer Antal*, *Kubik János*, *Dr. Kuti József*, *Laki István*, *Lásits István*, *Laufenauer Ferenc*, *Lipp Agoston*, *Lörincze Elek*, *Dr. Löwy Károly*, *Dr. Löwy Márk*, *Lukács Jenő*, *Maizer András*, *Maron József*, *Molnár Béla*, *Nagy Ignác*, *Nagy József*, *Németh István*, *Németh János*, *Nyári Gábor*, *Oremusz József*, *Pap Ferenc* (fodor), *Pap Sándor*, *Pálffy Károly*, *Dr. Perl Miksa*, *Pénzes Imre*, *Pető (Pinkász) Miksa*, *Pollák Henrik*, *Rákos Ferenc*, *Rechnitzer Soma*, *Reimitz Lipót*, *Richter József*, *Say Ferenc*, *Dr. Say Viktor*, *Smohai János*, *Dr. Steiner Jákó*, *Süvegjáró János*, *Dr. Schlammadinger Jenő*, *Smidl István*, *Dr. Szabady József*, *Szabó B. András*, *Szabó György* (vásárhelyi), *Szakolczay Lajos*, *Szaller György*, *Szép Károly*, *Dr. Szüts Andor*, *Szüts István*, *Tomán Imre*, *Ifj. Tigl Gyula*, *Tremkó Ferenc*, *Trummer Sándor*, *Tuboly Gyula*, *Vaimár Ferenc*, *Varga István*, *Dr. Vermes Mihály*, *Dr. Vértessy Géza*, *Weiss Geyza*. (Folyt. köv.)

— **Zsidók a magyar szó ellen.** A miskolci zsidó hitközség régi zsinagógája helyén új imaházat építet. Az új zsinagóga még nem is kész, máris hajbakapott a miskolci zsidóság afölött, milyen nyelv uralkodik benne: a magyar-e, vagy a német. Mint a miskolci „Szabadság”-ban olvassuk, az ottani zsidóság nagy többsége, *Princ Jakab* és *Fürst Jónás* után indulva, nagy hangon kiabálja:

— Ki a magyar nyelvel! A magyar szót a templomban nem tőrjük.

Ez a szegényes állapot nem új keletű, hanem hosszú évek óta rendszeren bevett szokás. A miskolci zsidók nagy többsége tényleg távol marad zsinagógájától, mikor tudja, hogy ott magyar beszéd lesz. A temetés-knél száz esetben kilenczven zsidó család megköveteli, hogy hallottját németül beszéljék.

Azde ne higgye senki, hogy a miskolci zsidók csak a templomban ily nagy magyarok, Magán-szerplésükben, társadalmi életükben sem különbek ök. Még önk emlékekünkben van az ömódi ezimérséretés, a midőn az ottani rabbinus meggyalázta a nemzeti eziméretnek ócsoris koronát azzal, hogy a koronát körülméretés s a kereszt helyébe a zsidó „mogen-Dovéd”-et tette. Annak idején maga *Szöll Kálmán* is butának nevezte a teti elkövetőjét s általában ez ügy kinos harást keltett ország-szerte. És uramfia, a miskolci járásbírósg felmentette *Schück Mayer* rabbit. Hogy az itélkező járásbíró legjobb tudása szerint hozta meg az itéletet, azt akarjuk himni; de hogy a járásbíró ur judiciuma nem vall valamí nagyon fényes tehetségre, azt alig mernénk kétségbe vonni. Mert ha ez esetben nem találta meg a ezimérséretés kritériumát, akkor soha senkivel szemben sem tudja megállapítani ezt a vétséget. A dolog világos: a eziméret tartozékát képező keresztet kivágták, helyébe csillagot varrtak, tehát először megcsontították! aztán megklamisították a eziméret. De mindennek dacára elfogadtatott a védelem részéről felhozott indok, hogy ezt egy „derék magyar” hazafias érzése sugalta. Légy üdvözölve 1000 éves Magyarország, állami léted fundamentuma, a megmetetés és fentartó kereszt helyébe a „bolygó zsidó” sakterkése kerül Keresztények sjrjatos s tovább ne aludjatok!

— **Nyilvános köszönet.** A sár-szent-miklósi kath. olvasókör saját pénztára javára november hó 25-én igen sikerült „Katalin-bált” tartott, mely mintegy 40—45 korona tiszta jövedelmet

hozott a nevezett kör pénztárának. A szokott jókedv kivilágos-kivirradtig tartott. Felülfizettek a következők: 1 kor. 40 fillért: Káldrovits Arpád, Müller Károly, Kovács Béla, Vasvári Emil, Szabó Sándor; Brazsar János, Szanter József, Pintér Ferencz, Nyers István, Emperger Józsefné, Liebháber Róza, Liebháber Antal, Arany Béla, Bokor Pál, Nicka György, Hekkel János 40—40 fillért, kiknek ez uton is köszönetét fejezi ki az olvasókör bizottsága. — Továbbá Hatala Erzsike kisasszonynak a jelvények készítésénél tett fáradozásaiért s mindazoknak, kik a siker elérését előmozdították, ez uton mond köszönetet az *Olvasókör*.

— **Lap-árverezés.** Valahányszor a világhírűvé vált magyar adópréps rendszer mellett az „árverés” szó a fülünkbe ütődik, mindannyiszor képzeletünk elővarázsol egy rideg megjelenésű végrehajtott egy meglehetősen kedélyes becstissel s egy még kedélyesebb dobossal. A most szóvá-tett árverés nem ilyen asszisztenciával folyt le. A szenvedőképes személyt egy részvénytársaság képviseli, melynek minden tagja ur és buzgó áldozat, ész liberális férfi, a kik azonban végre is megunták az adakozást s miután tetemesen csökkentek a részvények értéke, vásárra vitték a közkinosot s árba becsülták a rozsdás fegyvert. S csodák csodája! akadt vállalkozó egy fiatal jogász ember személyében, a ki 5000 koronáig beígért s a nyakába szakadt a hatalmas szellemi töke: a „Székesfehérvár és Vidéke”. A lap tehát gazdát cserélt s a részvénytársaság helyett az új esztendőben dr. Lurja Aladár nevét illeti meg a lap tulajdonos jelleg. Ha ez a változás csak névvaltoztatást jelent, akkor nincs mit mondanunk ez alkalommal; hogy irányváltást alig jelent e tulajdonos-csere, az enged erre következtetni, hogy dr. Lurja Aladár hosszab időn át a lap belmunkatársa volt.

— **Felfüggesztett vasárnapi munkaszünet.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter tekintettel arra a körülményre, hogy karácsony értéje a folyó évben hétfőre esik s a karácsonyi ünnepekre szokásos bevásárlásokat a togyasztó-közönség rendszerint az említett ünnepet megelőző két napon belül szokta teljesíteni, kivételesen megengedte, hogy a folyó évi december hó 23-ára eső vasárnapon az 1891. évi XIII. t.-cz. 3. §-a alapján 1892. évi márczius hó 5-én 1837. szám alatt kiadott rendelet II. A. 2., 3., 4., 5. pontjai alatt említett ipari és kereskedelmi telepeken az ipari munka, illetőleg adásvetés egész napon át végezhető legyen.

Színház.

Keddi, december 11.

A teknős béka. Bár e hitványságra alig érdemes szót is vesztegetni, mégis nem állhatjuk meg, hogy megbotránkozásunknak ne adjunk kifejezést a művészet ama teljes elaljasítása fölött, mit a francia boházatírók egynemelyike, köztük a „Teknős-béka” írója oly hallatlan cynizmussal véghezvisz. Már nem is orpheumi, de még e nivón is alul álló főrczelményeket hoznak be ez urak a művészet álarca alatt a színpad deszkáira, mikén pedig a szépnak, igaznak és jónak kellene áldozni. Durva kézzel, cynikus röhögéssel rántják le a leplet mindarról, a mit a természet szent törvényei szerint gyengéd szemérem rejteget a profán tekintetektől, feltárják a családi élet szentélyének titkait s a legmagasztosabb dolgokat az érzékiség tükrén át mutogatva, nem a műtérzékre, hanem a kéjszóvár érzékiségre igyekeznek hatni. A közönség pedig, — mely ilyenkor minden egyéb, csak nem művelt lelki, — kéjtől izgulva nézi e jeleneteket, s nem is gondolva, hogy az emberi lelkek legfőltve őrzöttebb kincsei kerülnek szemétre, tapsol, mulat e szomorú temetésen. Múzsza fedd el arozodat, szentélyed meggyaláztatott, mert papjaid nem a művészetnek, hanem az érzékiségnek áldoznak.

Szerda, december 12.
Napoleon öcsém. Egymásután már a harmadik bohózat e héten. Ugy látszik, kár volt reményeket táplálni az iránt, hogy az új direktor nem fogja a tavalyinak példáját követni a műsor tekintetében. Ha Halmay így folytatja tovább is működését, sajnálattal leszünk kénytelenek konstatálni, hogy egész művészi tevékenysége nem ér egy fikarczynit sem, s színházunk kapuit a műélvezetek és nemes szórakozások szempontjából bizony bátran be is csukhatnánk inkább. Lássunk már egyszer érdekesebb dolgokat is, — nem mondjuk épen drámát, vagy tragédiát, mert ehhez nincs erejük — hanem valami olyant, a mi fölött nem kell az egész estét át boszankodni, s a legnagyobb méreggel telve hagyni el a színházat.

Irodalom.

— **Rajzok a kuruczvilágból.** Írta Kincs István. Budapest, Stephaneum, 1900. A „Családi Regénytár” IX. kötete. Ara díszes vászonkötésben egy korona. Tizenkét rajz és elbeszélés a kuruczvilágból, leginkább Botyán labancz generális idejéből: ime ez a tartalma Kincs István legújabb elbeszélő kötetének. Amint ez a kötet is mutatja, Kincs István nem egy tekintetben messze kimagaslik az újabb novellisták és tárczairók szürke gárdájából. Először is szereti a magyar történelmet; nem foglalkozik örökösen a modern szalonélet léhaságaival s a századvég csiklandós társadalmi problémáival, inkább elkalandozik lelke a küzdelmes és dicsőséges múlt ábrándos korszakaiban. De azután ismeri is jól a magyart — eszejárását, szokásait, szíve fenekét. Van azután egészséges humora, mely, miként a tavaszi napsugár, vidám, jászi fényel aranyozza meg elbeszéléseit. Fejérmé azonban nyelve: zengzeng, zamatos, töröl metszett magyar nyelv, melynek fordulatai, hasonlatai, jelzői, képei mind-megannyi drágagyöngyök a népnyelv tengerének előttünk ismeretlen mélységeiből kihálászva. A „Családi Regénytár” egy pompás kötettel gyarapodott, melyet melegen és örömmel ajánlunk a regény olvasó közönségnek. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

— **Nagy képes naptár.** Páduai Szent Antal nagy képes naptára az 1901. esztendőre megjelent. A hasznos tudnivalókkal s gazdag irodalmi tartalommal telt naptárt ajánljuk a magyar nép, különösen páduai szent Antal tisztelői s szent Ferencz harmadik rendjén k tagjai figyelmébe. A *Buday Aladár* jeles szerkesztésében kiadott naptár kapható a „Páduai Szent Antal Lapja” szerkesztőségében Budapesten, VIII., Szentkirályi u. 28. e. továbbá a szent Ferencz-rendi atyák zárdáiban vagy bármely könyvkereskedésben Ara 80 fillér, tömeges megrendelés esetén olcsóbb.

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

Takarmány zabos bükköny
kitűnő minőségű eladó.
Mintegy 400 méter mázsza
zabos bükköny
800 koronáért eladó **Kosaras Sándor** szolgálóházai birtokán.

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

Nyomatott Debreczeni Gyula könyvnyomdájában Székesfehérvárott, Iskola-u. 4. sz.

Borovicska, törköly-pálinka és szilvorumot

ajánl 5—10 és 14 literes kosárüvegekben, posta-utánvét mellett

Szepesi borovicskának literjét . . . — frt 70 kr.
Erdélyi 3 éves törköly-pálinka literjét 1 frt — kr.
Slavoniai 3 éves szilva-pálinka literjét 1 frt — kr.

Mérey Sándor,
Budapest, VII., Csömöri-ut 29. szám.
Keresztény, lelkiismeretes kiszolgálás és az áru tiszta, természetes valóságáért szavatosság biztosítottatik.

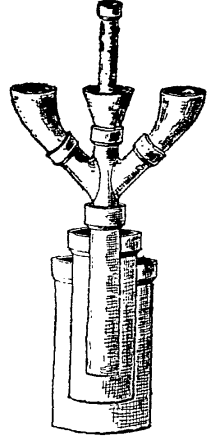
Építésszek, építőmesterek és háztulajdonosok figyelmébe ajánlja gyártmányát az ELSŐ MAGYAR „SCAGLIOL” építőlemez-gyár TATA-TÓVÁROS.

A szabadalmazott építőlemez, nyaralók lakóházak, amerikai jégvermek, gazdasági és gyári épületeknél vagy ezek átalakításánál kiválóan alkalmas.

Tűz és fagymentes, teljesen száraz mennyezetek, boltozatok, kerítésfalak, válaszfalak, kémény és szellőztető csövekhez alkalmas, gomba, fereg és salétrom mentes anyag.

Új, gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer. Magyarzó fizetek és egyes anyagok árai díjtalanul küldetnek.

Beton és Cementáru-gyár.

Szabadalmazott (Zissler rendszer) sodrony-szövetbetűtű betonosüvek, könyvek, tölésér és elágazások bármely átmérővek, továbbá lábazati-kövek, lépcsők, kőnyfedőkövek és cement burkoló lapok állandóan raktáron vannak. — Ístálló jászolokat, etető és itató vályukat, júrányos árban kőszítmek

SZVOBODA GYULA
építés.
TATA-TÓVÁROS.

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

HIRDETÉSEK felvételnek jutányos áron

kiadóhivatalunkban
(Iskola-utca 4. sz.)

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

Széké

I

katholikus

Egészév

Ne szónak l csak val Ideg mert his ledző ké legkönny tekke. Íc lenség b mikor az sabb, a lenfélek, tanítani tulajdonl kik nem maguk b ldegések gató vála azokat a emberek önnöma szünk vé kiket a hogy áll nem mel ják le k padáról. szágnak tositának serves t passzióik nálják k

A k tiszteletl az a tér bízzák mint a magaszt országol sincs. N rüen üz hetségé köttetés zetét, el 40—100 maguka megbízó delmezz után va selői ál jesen n igen tis zsebelh tornak, délyt v ért egy valame mert k egyes e kunyor